

SÉNAT DE BELGIQUE BELGISCHE SENAAT

SESSION DE 1951-1952.

ZITTING 1951-1952.

SEANCE DU 7 MAI 1952.

VERGADERING VAN 7 MEI 1952.

Projet de loi soumettant les étudiants des Universités de l'Etat et des établissements d'enseignement supérieur de l'Etat assimilés aux universités, à un examen médical en vue du dépistage des maladies contagieuses.

Wetsontwerp waarbij de studenten der Rijksuniversiteiten en der met de universiteiten gelijkgestelde inrichtingen voor hoger onderwijs onderworpen worden aan een geneeskundig onderzoek met het oog op het opsporen der besmettelijke ziekten.

EXPOSE DES MOTIFS

MEMORIE VAN TOELICHTING

MESDAMES, MESSIEURS,

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

Les autorités académiques de nos deux Universités de l'Etat insistent tout particulièrement pour que les étudiants qui désirent fréquenter leur établissement, soient tenus de se soumettre, au préalable, à un examen médical.

Elles estiment qu'il y a lieu d'assurer la protection de tous les élèves contre les maladies contagieuses, comme le législateur l'a déjà fait pour les jeunes travailleurs manuels.

Toutes les mesures utiles doivent être prises pour que les étudiants bien portants ne deviennent pas, à l'université, les victimes d'une contamination facile à éviter.

L'examen médical doit donc avoir le caractère d'une mesure de sauvegarde de la santé de la collectivité.

Les universités de Bruxelles et Louvain ont pris les devants et ont organisé cet examen.

D'autre part, l'Académie royale de médecine de Belgique et la « Koninklijke Vlaamse Academie voor geneeskunde van België », faisant cause commune avec les autorités universitaires, ont également émis le vœu de voir instituer l'examen médical des étudiants.

De academische overheden van onze twee Rijksuniversiteiten dringen er bijzonder op aan dat de studenten, die aan hun inrichting de cursussen wensen te volgen, vooraf zouden onderworpen worden aan een geneeskundig onderzoek.

Zij zijn van oordeel dat al de leerlingen dienen beschermd tegen de besmettelijke ziekten, zoals de wetgever het reeds voor de jonge handarbeiders heeft gedaan.

Alle nuttige maatregelen moeten getroffen worden om te beletten, dat de gezonde studenten aan de universiteit het slachtoffer zouden worden van een gemakkelijk te vermijden besmetting.

Het geneeskundig onderzoek zal derhalve gelden als een maatregel tot bescherming van de gezondheid der gemeenschap.

De universiteiten te Brussel en te Leuven hebben hier het initiatief genomen en dit onderzoek reeds ingericht.

Bovendien hebben de « Academie royale de médecine de Belgique » en de Koninklijke Vlaamse Academie voor geneeskunde van België zich aan de zijde der academische overheden geschaard, en eveneens de wens uitgedrukt dat het geneeskundig onderzoek der studenten verplicht zou worden ingevoerd.

J'ai estimé qu'il convenait de réaliser les souhaits exprimés, tant par ces deux hautes institutions que par les personnes qui dirigent notre enseignement supérieur.

Le projet de loi que j'ai l'honneur de proposer à vos délibérations décrète donc l'obligation pour les étudiants qui veulent s'inscrire dans nos deux universités de l'Etat, de passer une visite médicale, ayant pour but de déceler les affections contagieuses.

On peut et on doit espérer qu'à l'occasion de cet examen qui présente essentiellement un caractère de défense sociale, les étudiants souhaitent se soumettre en même temps à un examen d'ensemble qui leur permette, au delà de l'obligation que leur imposera la loi, de déceler les risques qu'ils pourraient courir en entreprenant des études dans un état de santé déficient. L'Etat mettra à leur disposition les moyens de subir cet examen général ; ils en useront en toute liberté et sous la sauvegarde, bien entendu, du secret médical.

Il en sera de même pour les étudiants qui comptent prendre inscription à l'Ecole de médecine vétérinaire de l'Etat à Cureghem et dans les deux Instituts agronomiques de l'Etat, cette école et ces instituts étant à présent assimilés aux établissements d'enseignement supérieur.

Les modalités de l'examen seront réglées par arrêté royal.

Le Ministre de l'Instruction publique,

Ik ben dienvolgens van oordeel dat het billijk is in te gaan op de wensen, geuit zowel door deze twee hogere instellingen als door de personen, die aan de leiding staan van ons hoger onderwijs.

Het wetsontwerp dat ik de eer heb U ter beraadslaging voor te leggen, kondigt dus voor de studenten, die zich aan een van onze twee Rijksuniversiteiten wensen in te schrijven, de verplichting af een geneeskundig onderzoek te ondergaan, dat er toe strekt de besmettelijke kwalen aan het licht te brengen.

Men mag en moet de hoop koesteren dat de studenten bij dit onderzoek dat vooral een maatschappelijk preventief karakter heeft, de wens zullen uiten, zich terzelfder tijd en buiten de verplichting van de wet om, te onderwerpen aan een algemeen onderzoek dat hun de risico's zal aantonen die zij kunnen lopen wanneer ze studiën aanvatten indien hun gezondheids-toestand maar wankelend is. De Staat zal hun de middelen aan de hand doen om dit algemeen onderzoek te ondergaan ; zij zullen er vrij over beschikken, onder vrijwaring wel te verstaan van het beroepsgeheim.

Dezelfde regeling geldt voor de studenten die voornemens zijn zich te laten inschrijven aan de Rijksveeartsenijschool te Kuregem of aan een der twee Rijkslandbouwhogescholen, aangezien deze drie scholen thans gelijkgesteld zijn met de inrichtingen voor hoger onderwijs.

De modaliteiten van het onderzoek zullen bij Koninklijk besluit, besluit geregeld worden.

De Minister van Openbaar Onderwijs,

P. HARMEL.

Projet de loi soumettant les étudiants des Universités de l'Etat et des établissements d'enseignement supérieur de l'Etat assimilés aux universités, à un examen médical en vue du dépistage des maladies contagieuses.

BAUDOUIN.

ROI DES BELGES.

A tous, présents et à venir, SALUT.

Vu l'avis du Conseil d'Etat ;

Sur la proposition de Notre Ministre de l'Instruction publique,

NOUS AVONS ARRETE ET ARRETONS :

Notre Ministre de l'Instruction publique est chargé de présenter en Notre Nom aux Chambres législatives le projet de loi dont la teneur suit :

Article Premier.

Dans les universités de l'Etat à Gand et à Liège, ainsi que dans les écoles et instituts qui y sont annexés, à l'école de médecine vétérinaire de l'Etat à Cureghem et dans les instituts agronomiques de l'Etat à Gand et à Gembloux, les étudiants sont tenus de se soumettre à un examen médical en vue du dépistage des maladies contagieuses.

L'étudiant est tenu de subir l'examen préalable-ment à sa première inscription aux cours dans l'une des institutions visées à l'alinéa précédent.

L'examen médical est organisé par arrêté royal, le recteur entendu.

Les étudiants dont l'inscription aura été refusée par le recteur peuvent en tout temps réclamer un nouvel examen médical, lorsqu'il existe dans leur chef des présomptions qui permettent de croire que leur état de santé n'offre plus de danger pour leurs condisciples.

Un arrêté royal pourra prescrire le renouvellement de l'examen médical au cours des études.

Art. 2.

L'étudiant reconnu atteint d'une maladie contagieuse de nature à lui interdire l'inscription aux cours, peut requérir un second examen devant un collège d'experts composé de trois médecins nommés par le Roi.

Wetsontwerp waarbij de studenten der Rijksuniversiteiten en der met de universiteiten gelijkgestelde inrichtingen voor hoger onderwijs onderworpen worden aan een geneeskundig onderzoek met het oog op het opsporen der besmettelijke ziekten.

BOUDEWIJN.

KONING DER BELGEN.

Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden, HEIL.

Gelet op het advies van de Raad van State ;

Op de voordracht van onze Minister van Openbaar Onderwijs,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ :

Onze Minister van Openbaar Onderwijs wordt er mede belast in Onze naam bij de Wetgevende Kamers het ontwerp van wet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Eerste Artikel.

In de Rijksuniversiteiten te Gent en te Luik en in de daaraan verbonden scholen en instituten, in de Rijksveeartsenijschool te Kuregem en in de Rijkslandbouwhogescholen te Gent en te Gembloers zijn de studenten gehouden zich aan een geneeskundig onderzoek te onderwerpen, met het oog op het opsporen der besmettelijke ziekten.

De student is gehouden zich te laten onderzoeken vóór zijn eerste inschrijving voor de cursussen aan één der inrichtingen in het vorig lid bepaald.

Het geneeskundig onderzoek wordt ingericht bij koninklijk besluit, de rector gehoord.

De studenten wier inschrijving door de rector werd geweigerd, kunnen te allen tijde een nieuw geneeskundig onderzoek aanvragen, wanneer in hun persoon vermoedens bestaan waaruit kan worden afgeleid dat hun gezondheidstoestand geen gevaar meer oplevert voor hun medestudenten.

Een koninklijk besluit kan in de loop van de studies een nieuw geneeskundig onderzoek voorschrijven.

Art. 2.

De student van wie erkend is dat hij is aangetast door een besmettelijke ziekte van zodanige aard dat hem de inschrijving voor de cursussen wordt geweigerd, kan een tweede onderzoek aanvragen voor een college van deskundigen bestaande uit drie door de Koning benoemde geneesheren.

(4)

Un médecin au moins de ce collège doit être membre de l'Académie royale de médecine de Belgique ou de la « Koninklijke Vlaamse Academie voor geneeskunde van België » et il ne peut faire partie du corps professoral d'aucune des institutions visées à l'article 1er.

Aucun médecin ayant procédé au premier examen ne peut faire partie de ce collège.

Dans tous les cas où un étudiant est tenu de se soumettre à un examen médical par application de la présente loi, il lui est loisible de se faire assister d'un médecin de son choix.

Art. 3.

Les examens médicaux prévus par la présente loi peuvent donner lieu au paiement d'une rétribution dont le taux est fixé par arrêté royal.

Un arrêté royal fixera, d'autre part, le montant de la rémunération à accorder aux personnes appelées à prêter leurs services pour l'application de la présente loi.

Donné à Bruxelles, le 12 février 1952.

BAUDOUIN.

PAR LE ROI :
Le Ministre de l'Instruction publique,

P. HARMEL.

Ten minste één geneesheer van dit college moet lid zijn van de Koninklijke Vlaamse Academie voor geneeskunde van België of van de « Académie royale de médecine de Belgique », en hij mag geen deel uitmaken van het professorenkorps van één der inrichtingen in artikel 1 bepaald.

Geen enkel geneesheer die het eerste onderzoek heeft gedaan, mag van dit college deel uitmaken.

In alle gevallen waar een student gehouden is zich bij toepassing van deze wet aan een geneeskundig onderzoek te onderwerpen, staat het hem vrij zich door een dokter van zijn keuze te laten bijstaan.

Art. 3.

Het geneeskundig onderzoek in deze wet bepaald, kan aanleiding geven tot het betalen van een retributie waarvan een koninklijk besluit het bedrag vaststelt.

Een koninklijk besluit zal verder het bedrag bepalen van de bezoldiging, toe te kennen aan de personen die geroepen worden hun medewerking bij de toepassing van deze wet te verlenen.

Gegeven te Brussel, de 12e Februari 1952.

VAN KONINGSWEGE :
De Minister van Openbaar Onderwijs,

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par le Ministre de l'Instruction publique, le 22 mars 1950, d'une demande d'avis sur un avant-projet de loi « instituant un examen médical obligatoire pour les étudiants des universités de l'Etat, des instituts agronomiques de l'Etat et de l'Ecole de médecine vétérinaire de l'Etat à Cureghem », a donné en sa séance du 21 avril 1950 l'avis suivant :

L'avant-projet de loi soumis à l'avis du Conseil d'Etat a pour objet d'astreindre à l'obligation de se soumettre à un examen médical préalable à l'inscription aux cours, les étudiants qui désirent suivre l'enseignement dans les universités de l'Etat, à l'école de médecine vétérinaire de l'Etat à Cureghem, dans les instituts agronomiques de l'Etat à Gand et à Gembloux. Cette école et ces instituts ont, en effet, été assimilés aux universités par l'article 5 de la loi du 27 juin 1947, modifiant l'article 23 de la loi du 21 mai 1929 sur la collation des grades académiques et le programme des examens universitaires.

L'avant-projet ne vise, en conséquence, qu'une partie seulement des établissements d'enseignement supérieur énumérés par la loi du 22 octobre 1921. Y échappent tous les établissements d'enseignement supérieur libres ou organisés aux frais d'autres pouvoirs publics que l'Etat. Y échappent également les établissements où l'enseignement supérieur est donné aux frais de l'Etat mais qui n'ont pas été assimilés à une université de l'Etat.

Par contre, la loi s'appliquera à tous les étudiants qui suivent les cours dans les établissements énumérés à l'article 1er, qu'ils suivent ceux des facultés ou ceux des écoles et instituts annexés aux universités de l'Etat.

* * *

Aux termes de l'article 1er de l'avant-projet de loi, l'examen médical que cette disposition prévoit est organisé « en vue du dépistage des maladies contagieuses ». Il ne poursuit, dès lors, qu'un objectif de prophylaxie sociale. Par contre, si on lit l'exposé des motifs, l'on constate que celui-ci justifie la création d'un examen médical pour les étudiants, non seulement « pour assurer la protection de tous les élèves contre les maladies contagieuses », mais aussi en vue « de signaler à ces élèves, les risques qu'ils courent en entreprenant des études dans un état de santé déficient ».

Il existe, dès lors, une discordance entre le texte de l'article 1er, alinéa 1er, de l'avant-projet de loi et l'exposé des motifs de celui-ci.

Il importe que le législateur précise nettement ses intentions, car de la manifestation de celles-ci dépend l'étendue de l'examen médical, voire même la nature de cet examen. Si, comme cela résulte des termes de l'article 1er, la loi n'a en vue que la protection de la collectivité étudiante contre le danger de contagion des maladies infectieuses, les médecins chargés des examens devront limiter leurs investigations à la recherche de celles-ci.

* * *

L'article 1er, alinéa 1er, de l'avant-projet de loi prescrit aux étudiants des établissements que vise la loi de se soumettre, avant leur inscription aux cours, « à un examen médical organisé par les autorités académiques en vue du dépistage des maladies con-

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede kamer, de 22e Maart 1950, door de Minister van Openbaar Onderwijs verzocht hem van advies te dienen over een voorontwerp van wet « houdende instelling van een verplicht geneeskundig onderzoek voor de studenten aan de Rijksuniversiteiten, aan de Rijkslandbouwhogescholen en aan de Rijksveeartsenijschool te Kuregem », heeft ter zitting van 21 April 1950 het volgend advies gegeven :

Het voorontwerp van wet waarover het advies van de Raad van State wordt gevraagd, heeft als voorwerp de studenten die aan de Rijksuniversiteiten, aan de Rijksveeartsenijschool te Kuregem en aan de Rijkslandbouwhogescholen te Gent en te Gemblours wensen te studeren, de verplichting op te leggen zich vóór hun inschrijving voor de cursussen aan een geneeskundig onderzoek te onderwerpen. Die veeartsenijschool en die landbouwhogescholen zijn immers met de universiteiten gelijkgesteld krachtens artikel 5 van de wet van 27 Juni 1947 tot wijziging van artikel 23 van de wet van 21 Mei 1929 op het toekennen der academische graden en het programma der universitaire examens.

Het voorontwerp heeft dus alleen betrekking op een gedeelte van de hogere onderwijsinrichtingen die in de wet van 22 October 1921 zijn opgesomd. Daarbuiten vallen alle vrije of op kosten van andere openbare machten dan de Staat georganiseerde inrichtingen voor hoger onderwijs. Er buiten vallen eveneens de inrichtingen waar het hoger onderwijs op Staatskosten wordt gegeven, maar die niet met een Rijksuniversiteit gelijkgesteld zijn.

Daarentegen zal de wet wel van toepassing zijn op de studenten die aan de inrichtingen in artikel 1 opgesomd colleges volgen, onverschillig of het colleges zijn van een faculteit dan wel van de scholen en instituten aan de Rijksuniversiteiten verbonden.

* * *

Luidens artikel 1 van het voorontwerp van wet wordt het daarin voorgeschreven geneeskundig onderzoek ingericht « met het doel de besmettelijke ziekten op te sporen ». Het enig oogmerk is dus maatschappelijke prophylaxe. Leest men echter de memorie van toelichting, dan komt men tot de vaststelling dat zij de inrichting van een geneeskundig onderzoek van de studenten zo verantwoordt, dat niet alleen « al de leerlingen dienen beschermd tegen besmettelijke ziekten », maar tevens « dat deze leerlingen dienen gewaarschuwd voor de gevaren waaraan zij zich blootstellen, zo hun gezondheidstoestand maar wankel is op het ogenblik dat zij hun studiën aanvangen ».

De tekst van artikel 1, eerste lid, van het voorontwerp van wet stemt dus niet volkomen overeen met de memorie van toelichting.

Het is van groot belang dat de wetgever zijn bedoelingen zeer nauwkeurig omschrijft, want daarvan hangt de omvang, ja zelfs de aard van het geneeskundig onderzoek af. Is, zoals uit de bewoordingen van artikel 1 blijkt, het enige oogmerk van de wet de studentengemeenschap voor het gevaar van besmettelijke ziekten te behoeden, dan moeten de geneesheren, die met het onderzoek zijn belast, dit onderzoek noodzakelijk tot het opsporen van die ziekten beperken.

* * *

Artikel 1, eerste lid, van het voorontwerp van wet schrijft voor dat de studenten der bij de wet bepaalde inrichtingen zich vóór hun inschrijving voor de cursussen moeten onderwerpen « aan een geneeskundig onderzoek, dat door de academische over-

tagieuses ». Le dernier alinéa du même article ajoute que « cet examen pourra être répété au cours des études, si les autorités académiques en décident ainsi ».

Il résulte des explications fournies au Conseil d'Etat :

1° que le texte de l'alinéa 1er de l'article 1er a uniquement pour but d'astreindre les étudiants qui, pour la première fois, demandent leur inscription aux cours dans l'une des institutions visées au projet, de se soumettre à un examen médical préalable ;

2° que le dernier alinéa du même article a été inséré dans l'avant-projet de loi en vue d'habiliter le Roi à prescrire, par voie de disposition générale, le renouvellement de l'examen médical lorsqu'il y a lieu.

Si c'est pour réaliser cet objectif que cette disposition a été inscrite dans le projet, il y a lieu de la remanier de façon à faire apparaître clairement la nécessité d'un arrêté royal pour accomplir l'extension dont il est question.

* * *

L'article 1er, alinéa 1er, du projet dispose que l'examen médical est organisé par les autorités académiques.

Le Conseil d'Etat fait observer que les autorités académiques ne possèdent aucun pouvoir réglementaire.

Des explications données au Conseil d'Etat, il résulte que cette organisation sera, en réalité, l'œuvre d'un arrêté royal, mais qui ne pourra être pris qu'après consultation des autorités académiques compétentes.

L'article 1er devrait être remanié sur ce point, de manière à mieux exprimer l'intention du gouvernement.

* * *

La constatation de l'existence d'une maladie contagieuse chez un étudiant entraîne pour celui-ci une conséquence extrêmement grave : il sera exclu du droit de suivre les cours jusqu'au jour où son état de santé n'offrirait plus de danger pour ses condisciples (article 1er, alinéa 2, de l'avant-projet de loi).

En raison de l'importance de la mesure qui sera prise vis-à-vis de l'étudiant, l'avant-projet de loi s'est préoccupé de donner aux étudiants des garanties contre tout risque d'erreur ou contre tout danger d'arbitraire :

1° Tout d'abord, l'alinéa 4 de l'article 1er prévoit le droit, pour les étudiants, « de se faire assister, lors de l'examen médical, par un médecin de leur choix ».

La place qu'occupe cette disposition dans l'ensemble de l'article 1er peut faire naître un doute sur le point de savoir si l'assistance d'un médecin choisi par l'intéressé est autorisée aussi bien lors du premier examen qu'au cas où l'étudiant comparait devant la commission d'appel.

Le Conseil d'Etat propose un texte qui ne laisse place à aucune équivoque. Ce texte précise que la présence du médecin choisi par l'étudiant sera admise dans tous les cas où cet étudiant sera appelé à subir un examen médical en application du présent projet.

2° L'avant-projet de loi prévoit comme seconde garantie le droit pour l'étudiant « d'interjeter appel devant une commission dont la composition sera déterminée par arrêté royal » (article 1er, alinéa 3).

heden wordt ingericht met het doel de besmettelijke ziekten op te sporen ».

Het laatste lid van hetzelfde artikel voegt daaraan toe : « bedoeld onderzoek mag in de loop der studies opnieuw ingesteld worden, indien de academische overheden er aldus over beslissen ».

Uit de inlichtingen aan de Raad van State verstrekt, blijkt :

1° dat de tekst van het eerste lid van artikel 1 uitsluitend tot doel heeft de verplichting, om zich vooraf aan een geneeskundig onderzoek te onderwerpen, op te leggen aan de studenten die hun inschrijving voor de cursussen aan een van de in het ontwerp vermelde inrichtingen voor de eerste maal aanvragen ;

2° dat het laatste lid van hetzelfde artikel in het voorontwerp van wet werd opgenomen met het doel de Koning de bevoegdheid te verlenen om, bij algemene bepaling, zo nodig een nieuw geneeskundig onderzoek voor te schrijven.

Heeft men die bepaling met die bedoeling in het ontwerp opgenomen, dan zou men ze derwijze moeten omwerken dat duidelijk blijkt dat voor zodanige uitbreiding als waarvan sprake een koninklijk besluit noodzakelijk is.

* * *

Artikel 1, eerste lid, van het ontwerp bepaalt dat het geneeskundig onderzoek door de academische overheid wordt ingericht.

De Raad van State merkt op dat de academische overheid geen verordenende bevoegdheid bezit.

Uit de verklaringen aan de Raad van State verstrekt, blijkt dat het onderzoek in werkelijkheid bij koninklijk besluit zal worden ingericht, met dien verstande dat zodanig besluit slechts na voorafgaande raadpleging van de bevoegde academische overheid kan genomen worden.

Om de bedoeling van de Regering duidelijk te doen uitkomen, zou men dit gedeelte van artikel 1 moeten omwerken.

* * *

Aan de vaststelling dat een student door een besmettelijke ziekte is aangetast, is voor deze een buitengewoon ernstig gevolg verbonden : het recht om colleges te volgen wordt hem zolang ontnomen, tot zijn gezondheidstoestand niet langer gevaar oplevert voor zijn medestudenten (artikel 1, lid 2, van het voorontwerp van wet).

Wegens het belang van de maatregel die ten opzichte van de student zal worden genomen, is er in het voorontwerp van wet voor gezorgd dat aan de studenten waarborgen worden gegeven tegen elk gevaar voor vergissing of willekeur :

1° Vooreerst hebben de studenten, luidens het vierde lid van artikel 1, « het recht zich tijdens het geneeskundig onderzoek te laten bijstaan door een dokter hunner keuze ».

De plaats waarop deze bepaling in artikel 1 voorkomt, kan twijfel doen ontstaan over de vraag of de aanwezigheid van een door de betrokkene gekozen geneesheer even goed bij het eerste onderzoek is toegestaan, als wanneer de student voor de commissie van beroep verschijnt.

De Raad van State stelt een tekst voor die geen twijfel overlaat. In die tekst wordt gezegd dat de door de student gekozen geneesheer mag aanwezig zijn telkens als die student zich, bij toepassing van dit ontwerp, aan een geneeskundig onderzoek moet onderwerpen.

2° Als tweede waarborg kent het voorontwerp van wet de student het recht toe « hoger beroep aan te tekenen bij een commissie waarvan de samenstelling bij koninklijk besluit wordt bepaald » (artikel 1, lid 3).

Le Conseil d'Etat estime que la formule « interjeter appel » ne traduit pas adéquatement la volonté du gouvernement. Celui-ci ne paraît pas avoir l'intention de créer une nouvelle juridiction contentieuse qui statuerait, en degré d'appel, sur la situation de l'étudiant dans ses rapports avec les autorités académiques. Il ne s'agit pas de limiter le pouvoir de l'autorité académique chargée d'inscrire les étudiants aux cours, en substituant à cette dernière une commission chargée de se prononcer sur l'inscription ou la non-inscription d'un étudiant.

Ce que veut l'avant-projet de loi, c'est que l'étudiant puisse réclamer et obtenir un second examen médical, confié cette fois non plus à un médecin, mais à un collège de médecins.

Dans tous les cas, la décision appartiendra au recteur éclairé soit par l'avis du médecin qui aura procédé au premier examen, soit par le rapport du collège d'experts qui aura procédé au second examen si celui-ci a été requis par l'intéressé.

Pour les raisons exposées ci-dessus, le Conseil d'Etat suggère de renoncer à l'idée de créer une « commission d'appel », et de dire plus simplement — ce qui apparaît bien être l'intention réelle du gouvernement — que l'étudiant pourra requérir un second examen auquel il sera procédé non plus cette fois, par un seul médecin, mais bien par un collège d'experts.

* * *

La décision par laquelle un étudiant se voit refuser l'accès d'une université ou d'un établissement assimilé aussi longtemps que son état de santé offre un danger pour ses condisciples constitue une importante limitation au droit consacré par l'article 17 de la Constitution.

Aussi n'est-il pas possible que le législateur abandonne totalement au Roi le pouvoir d'organiser les garanties que la loi entend donner aux étudiants. Il est indispensable que l'on trouve dans la loi elle-même l'énoncé des principes qui devront guider le gouvernement. Le législateur devra notamment préciser la manière dont sera constitué le collège d'experts médecins chargé de faire rapport au recteur à la suite du recours introduit par l'intéressé.

L'intention du gouvernement étant de procurer aux étudiants d'importantes garanties quant à l'objectivité des examens médicaux, il serait souhaitable de limiter, par voie de disposition légale, le choix du Roi à certaines catégories de personnes qui, par leur autorité, inspireraient le maximum de confiance, par exemple en imposant la présence dans le collège d'experts d'un membre de l'Académie royale de médecine ou de la Koninklijke Vlaamse Academie voor geneeskunde ne faisant pas partie du corps professoral d'une des institutions visées au projet.

Une disposition légale devra aussi préciser qu'aucun médecin ayant procédé au premier examen ne pourra figurer parmi les membres du collège d'experts.

* * *

L'avant-projet de loi présente une sérieuse lacune qu'il importe de combler. L'étudiant dont l'inscription a été refusée, doit pouvoir demander la révision de la décision prise à son égard dès qu'il pourra établir que son état de santé a cessé d'être dangereux pour ses condisciples. Il y aura lieu d'inscrire dans la loi une disposition qui pourvoira à cette nécessité.

De Raad van State is van oordeel dat de uitdrukking « hoger beroep aantekenen » de bedoeling van de regering onnauwkeurig weergeeft. De regering schijnt niet voornemens te zijn een nieuw eigenlijk gerecht in het leven te roepen, dat in beroep uitspraak zou doen over de toestand van de student in diens betrekkingen met de academische overheid. Er is geen sprake van, dat de bevoegdheid van de academische overheid, welke met het inschrijven van de studenten voor de cursussen is belast, zou beperkt worden door in de plaats van die overheid een commissie te stellen, die moet beslissen of een student al dan niet mag worden ingeschreven.

De bedoeling in het voorontwerp van wet is dat de student een tweede geneeskundig onderzoek, ditmaal niet meer door één geneesheer maar door een college van geneesheren, moet kunnen eisen en bekomen.

In ieder geval komt de beslissing toe aan de rector, voorgezigt hetzij door het advies van de geneesheer die het eerste onderzoek heeft gedaan, hetzij door het verslag van het college van deskundigen dat het tweede onderzoek heeft gedaan indien de betrokkene dit heeft geëist.

Om de hierboven uiteengezette redenen stelt de Raad van State voor, af te zien van het voornemen tot oprichting van een « commissie van beroep » en gewoon te zeggen — zoals de regering het wel degelijk schijnt te bedoelen — dat de student een tweede onderzoek kan eisen, dat dan niet meer door één geneesheer, maar door een college van deskundigen wordt gedaan.

* * *

De beslissing waarbij aan een student de toegang tot een universiteit of daarmee gelijkgestelde inrichting wordt ontzegd zolang zijn gezondheidstoestand een gevaar oplevert voor zijn medestudenten, is een aanzienlijke beperking van het recht dat bij artikel 17 van de Grondwet is ingesteld.

De wetgever kan het inrichten van de waarborgen welke de wet aan de studenten wil geven dan ook onmogelijk geheel aan de Koning overlaten. Het is volstrekt noodzakelijk dat in de wet zelf de beginselen worden geformuleerd waardoor de regering zich zal moeten laten leiden. De wetgever zal onder meer nauwkeurig moeten zeggen welke de samenstelling zal zijn van het college van deskundigen-geneesheren, dat gelast is bij de rector verslag uit te brengen in aansluiting aan het door de betrokkene ingesteld beroep.

Daar de regering de studenten degelijke waarborgen wil geven aangaande de objectiviteit van het geneeskundig onderzoek, ware het wenselijk dat een wetsbepaling de keuze van de Koning zou beperken tot sommige categorieën van personen, die door hun gezag het grootst mogelijk vertrouwen zouden inboezemen, bij voorbeeld door voor te schrijven dat in het college van deskundigen een lid van de « Koninklijke Vlaamse Academie voor geneeskunde » of van de « Académie royale de médecine » zitting heeft, welke persoon niet tot het professorenkorps van een der in het ontwerp bedoelde inrichtingen zou behoren.

Een andere wetsbepaling zal verder moeten voorschrijven dat geen geneesheer, die het eerste onderzoek heeft gedaan, lid mag zijn van het college van deskundigen.

* * *

Het voorontwerp van wet vertoont een ernstige leemte die men zal dienen aan te vullen. De student wiens inschrijving werd geweigerd, moet de herziening van de te zijnen opzichte genomen beslissing kunnen aanvragen, zodra hij kan bewijzen dat zijn gezondheidstoestand niet langer voor zijn medestudenten gevaarlijk is. Men neme in de wet een bepaling op die in deze vereiste voorziet.

Le refus d'inscription au cours constituant la mesure par laquelle le gouvernement propose d'écarter les étudiants atteints de maladies contagieuses, il convient que l'autorité académique chargée de la prendre soit clairement désignée. Puisque la législation en vigueur ne détermine pas explicitement l'autorité académique à laquelle il incombe de procéder à l'inscription au cours, le Conseil d'Etat suggère de mentionner de façon expresse à l'article 1er, alinéa 4, que cette autorité est le recteur de l'établissement.

Aangezien het weigeren van de inschrijving voor de cursussen de maatregel is waarbij de regering voorstelt de door een besmettelijke ziekte aangetaste studenten te weren, dient duidelijk te worden gezegd welke academische overheid is gelast die maatregel te nemen. Daar de bestaande wetgeving niet uitdrukkelijk bepaalt aan welke academische overheid het inschrijven voor de cursus toekomt, stelt de Raad van State voor in het vierde lid van artikel 1 duidelijk te bepalen dat die overheid de rector van de inrichting is.

AVANT-PROJET DE LOI SOUMETTANT LES ETUDIANTS DES UNIVERSITES DE L'ETAT ET DES ETABLISSEMENTS D'ENSEIGNEMENT SUPERIEUR DE L'ETAT ASSIMILES AUX UNIVERSITES, A UN EXAMEN MEDICAL EN VUE DU DEPISTAGE DES MALADIES (CONTAGIEUSES).

CHARLES,

Prince de Belgique,
Régent du Royaume,

A tous, présents et à venir, SALUT.

Sur la proposition du Ministre de l'Instruction publique,

NOUS AVONS ARRETE ET ARRETONS :

Le Ministre de l'Instruction publique est chargé de présenter en Notre nom aux Chambres législatives le projet de loi dont la teneur suit :

Article premier.

Dans les universités de l'Etat à Gand et à Liège, ainsi que dans les écoles et instituts qui y sont annexés, à l'école de médecine vétérinaire de l'Etat à Cureghem, et dans les instituts agronomiques de l'Etat à Gand et à Gembloux, les étudiants sont tenus — de se soumettre à un examen médical — en vue du dépistage des maladies (contagieuses).

L'étudiant est tenu de subir l'examen préalablement à sa première inscription aux cours dans l'une des institutions visées à l'alinéa précédent.

L'examen médical est organisé par arrêté royal, les autorités académiques entendues. Ces autorités sont pour chacune des universités de l'Etat..., pour l'école de médecine vétérinaire de l'Etat..., pour chacun des instituts agronomiques de l'Etat...

Les étudiants dont l'inscription aura été refusée par le recteur peuvent en tout temps réclamer un nouvel examen médical, lorsqu'il existe dans leur chef des présomptions qui permettent de croire que leur état de santé n'offre plus de danger pour leurs condisciples.

Un arrêté royal pourra prescrire le renouvellement de l'examen médical au cours des études.

Art. 2.

L'étudiant reconnu atteint d'une maladie contagieuse de nature à lui interdire l'inscription aux cours, peut requérir un second examen devant un collège d'experts composé de trois médecins nommés par le Roi.

Un médecin au moins de ce collège doit être membre de l'Académie royale de médecine de Belgique ou de la « Koninklijke Vlaamse Academie voor geneeskunde van België » et il ne peut faire partie du corps professoral d'aucune des institutions visées à l'article 1er.

Aucun médecin ayant procédé au premier examen ne peut faire partie de ce collège.

Dans tous les cas où un étudiant est tenu de se soumettre à un examen médical par application de la présente loi, il lui est loisible de se faire assister d'un médecin de son choix.

VOORONTWERP VAN WET WAARBIJ DE STUDENTEN DER RIJKSUNIVERSITEITEN EN DER MET UNIVERSITEITEN GELIJKGESTELDE RIJSINRICHTINGEN VOOR HOGER ONDERWIJS ONDERWORPEN WORDEN AAN EEN GENEESKUNDIG ONDERZOEK MET HET OOG OP HET OPSPOREN DER (BESMETTELIJKE) ZIEKTEN.

KAREL,

Prins van België,
Regent van het Koninkrijk,

Aan allen, tegenwoordigen en toekomenden, HEIL.

Op de voordracht van de Minister van Openbaar Onderwijs,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ :

De Minister van Openbaar Onderwijs wordt er mede belast in Onze naam bij de Wetgevende Kamers het ontwerp van wet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Artikel één.

In de Rijksuniversiteiten te Gent en te Luik en in de daaraan verbonden scholen en instituten, in de Rijksvecartsenijschool te Kuregem en in de Rijkslandbouwhogescholen te Gent en te Gemblours zijn de studenten gehouden zich aan een geneeskundig onderzoek te onderwerpen, met het oog op het opsporen der (besmettelijke) ziekten.

De student is gehouden zich te laten onderzoeken vóór zijn eerste inschrijving voor de cursussen aan één der inrichtingen in het vorig lid bepaald.

Het geneeskundig onderzoek wordt ingericht bij koninklijk besluit, de academische overheden gehoord. Deze overheid is voor iedere Rijksuniversiteit..., voor de Rijksveeartsenijschool..., voor iedere Rijkslandbouwhogeschool...

De studenten wier inschrijving door de rector werd geweigerd, kunnen te allen tijde een nieuw geneeskundig onderzoek aanvragen, wanneer in hun persoon vermoedens bestaan waaruit kan worden afgeleid dat hun gezondheidstoestand geen gevaar meer oplevert voor hun medestudenten.

Een koninklijk besluit kan in de loop van de studies een nieuw geneeskundig onderzoek voorschrijven.

Art. 2.

De student van wie erkend is dat hij is aangetast door een besmettelijke ziekte van zodanige aard dat hem de inschrijving voor de cursussen wordt geweigerd, kan een tweede onderzoek aanvragen voor een college van deskundigen bestaande uit drie door de Koning benoemde geneesheren.

Ten minste één geneesheer van dit college moet lid zijn van de Koninklijke Vlaamse Academie voor geneeskunde van België of van de « Académie royale de médecine de Belgique », en hij mag geen deel uitmaken van het professorenkorps van één der inrichtingen in artikel 1 bepaald.

Geen enkel geneesheer die het eerste onderzoek heeft gedaan, mag van dit college deel uitmaken.

In alle gevallen waar een student gehouden is zich bij toepassing van deze wet aan een geneeskundig onderzoek te onderwerpen, staat het hem vrij zich door een dokter van zijn keuze te laten bijstaan.

Art. 3.

Les examens médicaux prévus par la présente loi peuvent donner lieu au paiement d'une rétribution dont le taux est fixé par arrêté royal.

Un arrêté royal fixera d'autre part le montant de la rémunération à accorder aux personnes appelées à prêter leurs services pour l'application de la présente loi.

Donné à , le

PAR LE REGENT :

Le Ministre de l'Instruction publique,

Etaient présents :

MM. F. LEPAGE, conseiller d'Etat, président ;
D. DECLEIRE et J. COYETTE, conseillers d'Etat ;
G. DOR et F. DUCHENE, assesseurs de la section de législation ;
J. CYPRES, greffier adjoint, greffier.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. Lepage.

De Voorzitter — Le Président,
(get.) F. LEPAGE.

Pour troisième expédition délivrée à M. le Ministre de l'Instruction publique.

Le 5 juin 1950.

Le Greffier du Conseil d'Etat,

Art. 3.

Het geneeskundig onderzoek in deze wet bepaald, kan aanleiding geven tot het betalen van een retributie waarvan een koninklijk besluit het bedrag vaststelt.

Een koninklijk besluit zal verder het bedrag bepalen van de bezoldiging, toe te kennen aan de personen die geroepen worden hun medewerking bij de toepassing van deze wet te verlenen.

Gegeven

VANWEGE DE REGENT :

De Minister van Openbaar Onderwijs,

Waren aanwezig, de :

MM. F. LEPAGE, raadsheer van State, voorzitter ;
D. DECLEIRE en J. COYETTE, raadsheren van State ;
G. DOR en F. DUCHENE, bijzitters van de afdeling wetgeving ;
J. CYPRES, adjunct-griffier, griffier.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. Lepage.

De Griffier — Le Greffier,
(get.) J. CYPRES.

Voor derde uitgifte afgeleverd aan de H. Minister van Openbaar Onderwijs.

De 5^e Juni 1950.

De Griffier van de Raad van State,

K. MEES